

คณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
เกร็ดความรู้จากการอบรม ผ่านระบบ Zoom meeting
เรื่อง หลักสูตรการอบรมเกณฑ์ AUN-QA Overview Version ๔

การประกันคุณภาพ (Quality assurance: QA) ในระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นต้องอาศัยมุมมองหลายมิติเกี่ยวกับคุณภาพทางวิชาการ นอกจากนี้ ความต้องการและความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ใช้นั้น (needs and expectations of stakeholders) ที่หลากหลายนำมาซึ่งการปรับปรุงการประยุกต์ใช้ และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อเนื่อง โดยจะต้องมีระบบการจัดการและการประเมินที่คอยติดตามการพัฒนาของระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ดังนั้น เครือข่ายมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน (ASAN University Network: AUN) ตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นพื้นฐานการประเมินเดียวกันเพื่อที่จะพัฒนาการศึกษา การวิจัย และการบริการ ดังนั้น เครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) จึงได้มีการพัฒนารูปแบบการประเมินการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกันขึ้นมา โดยการประเมินนี้อาศัยแบบจำลองตามหลักการประกันคุณภาพ (principle-based QA model) มีการออกแบบโดยมุ่งที่กรอบผลลัพธ์การศึกษา (outcome-based education framework) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ (PDCA) เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement) และมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders' needs)

ปัจจุบันเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) ได้มีการปรับปรุงการประเมินอย่างต่อเนื่อง จาก AUN-QA assessment at programme level version ๑.๐ ถึง ๔.๐ ซึ่งใช้ในปัจจุบัน โดยมีการรวมกลุ่มเกณฑ์การประเมินจาก ๑๑ เกณฑ์ ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือซ้ำซ้อนกันในตัวชี้วัดการประเมิน ให้เหลือ ๘ เกณฑ์ ดังนี้

๑. Expected Learning Outcomes: ELOs/PLOs การศึกษาแบบ Outcome-based Education: OBE สามารถใช้อธิบายทิศทางหลักสูตรว่าควรมีการออกแบบและการจัดการอย่างไรที่จะให้ผู้เรียนผ่านหลักสูตรนั้นได้ โดยผลของการเรียนรู้ ความรู้ ทักษะและเจตคติที่ผู้เรียนถูกคาดหวังให้เรียนรู้โดยจะอธิบายไว้ในผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ (ELOs)
๒. Programme Structure and Content ข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษาจะต้องอธิบายถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนการสอนที่จะบรรลุผลลัพธ์ของหลักสูตรได้
๓. Teaching and Learning Approach แนวทางการเรียนการสอนถูกกำหนดโดยปรัชญาของสถาบัน โดยมีความเชื่อที่ส่งผลต่ออะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้และทำอย่างไรในการสอนให้ถึงปรัชญาของสถาบัน
๔. Student Assessment เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเนื่องจากผลลัพธ์การศึกษาจะมีผลอย่างมากต่ออาชีพของผู้เรียนในอนาคต ดังนั้นการประเมินและการทดสอบจะต้องสะท้อนความรอบรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนได้ ทั้งนี้ การประเมินยังให้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนประสิทธิภาพของผู้เรียน
๕. Academic Staff สมรรถนะของผู้สอนจะต้องสามารถดูแลและชี้แนะผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้สอนควรมีการอบรมหรือเพิ่มพูนความรู้โดยการศึกษาต่อที่จะช่วยให้ดูแลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นได้

๖. Student Support Services การบริการต่างๆ และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด บุคลากรฝ่ายสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ดูแลด้านกิจการและสุขภาพนักศึกษา เป็นต้น ที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่คาดหวังไว้ได้
๗. Facilities and Infrastructures การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ มีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังได้ เช่น ระบบการจองห้อง เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาต่างๆ ที่ช่วยในการเรียนการสอนออนไลน์
๘. Output and Outcomes จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและผลลัพธ์ทางการศึกษา นับเป็นตัววัดที่สำคัญว่าหลักสูตรสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ได้หรือไม่

สรุป การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์นั้น ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง (ELOs/PLOs) โดยคำนึงถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ การที่จะให้ผู้เรียนทุกคนผ่านหลักสูตรได้นั้น ต้องอาศัยทั้งผู้สอน เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกจากทั้งหน่วยงานสนับสนุนและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษามีคุณภาพผ่านมาตรฐานการประกันคุณภาพของเครือข่ายมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน (AUN-QA)

เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔

เสนอโดย รศ.ดร.สุภาพ ไทยแท้; อ.ดร.ปาริชาติ ทาโน; อ.ดร.วาริรัตน์ จิตติถาวร; และอ.เพียงขวัญ ภูทอง
ภาควิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์